

Asia: VN/34876/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi annetun hallituksen esityksen (HE x/2026 vp) täydentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ulosoton keskushallinto (valtakunnanvoudin kanslia) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi annetun hallituksen esityksen (HE x/2026 vp) täydentämisestä. Esityksen tavoitteena on varmistaa, että uhkaperusteisessa rikostiedustelussa olisi riittävät tiedonhankintaa koskevat toimivaltuudet, jotta ne mahdollistaisivat rikostorjunnallisesti tehokkaan tiedonhankinnan yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaavasta järjestäytyneestä tai muusta vakavasta rikollisuudesta. Lisäksi poliisilain 5 lukuun ehdotettavilla uusilla tiedonhankintatoimivaltuuksilla pyritään mahdollistamaan nykyistä laajempien salaisten tiedonhankintakeinojen käyttö vakavien rikosten estämiseksi ja paljastamiseksi.

Esityksen tarkoituksena on täydentää rikostiedusteluhankkeen ensimmäisessä vaiheessa valmisteltua hallituksen esitystä, joka pyritään antamaan eduskunnalle kesäkuun lopussa. Täydentävässä esityksessä lisättäisiin ensimmäisessä esityksessä poliisilakiin ehdotettuun uuteen 5 b lukuun ne rikostiedustelukeinot, joiden uhkaperusteisesta käytöstä säättäminen edellyttäisi perustuslain 10 §:n kotirauhan suojaa ja luottamuksellisen viestin suojaa koskevien lakivarausten muuttamista. Perustuslain 10 §:n muuttamista koskeva hallituksen esitys (HE 50/2026 vp) on eduskunnan käsiteltävänä.

Lisäksi poliisilain salaista tiedonhankintaa koskevaan 5 lukuun ehdotetaan lisättäväksi säännökset paikatiedustelusta, osallistuvan tietolähteen käytöstä ja sijaintitiedon hankkimisesta. Teknistä kuuntelua koskeva toimivaltuus ehdotetaan koskemaan myös asuntoa. Vastaavat toimivaltuudet ehdotetaan lisättäväksi myös uhkaperusteista rikostiedustelua koskevaan 5 b lukuun. Lisäksi poliisilakiin ehdotetaan eräitä muita edellä mainittuihin muutoksiin liitännäisiä muutoksia. Esitys sisältää myös ehdotuksen pakkokeinolain muuttamisesta.

Valtakunnanvoudin kanslia pitää lakiesityksen tavoitteita perusteltuina ja kannatettavina. Valtakunnanvoudin kanslia toteaa, että se on antanut lausuntonsa ensimmäisen vaiheen hallituksen esitysluonnoksesta (UOL/614/2026, lausuntopyyntö VN/27085/2023). Valtakunnanvoudin kanslialla ei ole muilta osin lausuttavaa asiassa.

Kvarnström Laura
Ulosottolaitos / valtakunnanvoudin kanslia - Kehittämis- ja ohjausyksikkö,
hallintovouti